

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 14 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tujo deželo toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrst po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v 1. nadstr., upravljanje pa v pritličju. — Upravnemu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari

Uredništva telefon št. 34.

Škoda in sramota.

Klerikalci so izdali in prodali štajerske in koroške, goriške in istrske brate, samo da je vladna na Kranjskem razdelila volilne okraje tako, kakor so to želeli klerikalci. Ko bi se bili okraji razdelili pravično in pošteno, ko bi se bili zložili po tem, kakor spadajo skupaj po legi in po gospodarskih krištih, bi danes klerikalcem na Kranjskem šlo tako preklicano trdo, da bi se še v sanjah ne upali iztezati svojih rok po ljubljanskem mandatu.

Naj bo izid volitev v kmetskih volilnih okrajih že kakršenki, naj začnajo ti ali oni kandidatje, eno je čisto gotovo, da bodo izven Ljubljane izvoljeni sami agrarci, sami možje, ki bodo zastopali kmetiske koristi.

Na Kranjskem pa ne žive sami kmetje, marveč ima velik del prebivalstva interese, ki se nikdar ne ujemajo s kmetijskimi interesimi. Mestjani vseh vrst, namreč obrtniki, delavci, trgovci, uradniki itd. so danes bolj kot kdaj vezani drug na drugega, če nečejo, da se bodo njihove koristi popolnoma prezirale in žrtvovale interesom kmetijskega prebivalstva.

Vzemimo le en zgled: mestno prebivalstvo vseh vrst hoče seveda, da bi imela živila kar mogoče nizko ceno. Boj za življenje je težak in težko je kaj zaslužiti. Pri sedanji draginji tudi ljudje z boljšimi zaslužki le težavno izhajajo, ljudje z manjšimi zaslužki pa si morajo od ust pritrgavati, ker je draginja tako velika. Zoper to silno draginjo je le ena sama pomoč, da se nameč odpre meja uvozu živine in poljskih pridelkov. V tistem trenutku, ko bi se odprle meje, bi bilo konec vladajoči draginji, kajti cene bi hipoma padle vsaj za tretjino, če ne za polovico.

Kar je torej ljudi, ki se ne bavijo s kmetijstvom, vsi zahtevajo,

da naj se meje odpro — kmetovalci pa seveda skušajo ohraniti svojim pridelkom sedanje silno visoke cene in se ustavljamodpretju meje. Ob sebi se razume, da se bodo kmetski poslanci, naj so klerikalni ali ne, zavzemali za to, da ostanejo meje zaprte in zato je v največjem interesu vseh, ki niso kmetovalci, da pride vsaj iz Ljubljane v drž. zbor poslanec, ki bo zastopal interese konsumentov.

Denimo, da bi bil izvoljen Kregar. Mož bi bil igrač v rokah Šusteršiča in Kreka in moral bi plesati tako, kakor bi mu ta dva žvižgal. Vsi klerikalni voditelji so neštevilnokrat na shodi poudarjali, da klerikalna stranka ne bo pustila odpreti meje in ob sebi se razume, da bo pri dotičnem velikanskem boju, kjer pojde za vsak glas, moral tudi Kregar glasovati, kakor mu bude ukazal Šusteršič. Kdor bo 14. maja glasoval za Kregarja, boglasoval za draginjo, ki tare vse prebivalstvo, kar se ga ne peča s kmetijstvom.

Ravnato ostro nasprotje vlada med mestnim in kmetskim prebivalstvom tudi glede nagodbobe z Ogrsko, ki pride še tekom letošnjega leta v državnem zboru na vrsto in od katere je v največji meri odvisno gospodarsko blagostanje velikega dela prebivalstva. Tudi pri tej stvari bo največjega pomena, da imajo ljudje, ki niso kmetovalci, svojega zastopnika na Dunaju.

V lastno meso bi rezal, v lastno skledo bi pljuval tisti, ki bi 14. maja glasoval za Kregarja.

Ljubljana in z njo vred vse slovensko mestjanstvo ne glede na stan potrebuje na vsak način poslanca, ki bo poleg običnih političnih, narodnih in kulturnih interesov energično in spremno zastopal tudi specjalne koristi mestnega prebivalstva. Kdor to uvideva, temu

pač ne bo težko izbirati med županom Hribarjem in med Kregarjem.

Pogled v preteklost kaže najbolje, česa imamo v prihodnosti pričakovati od klerikalcev. V minolem zasedanju je Kranjska imela šest klerikalnih in tri napredne poslanke. Naravno je, da so imeli napredni poslanci kaj težko stališče, ker so klerikalci vedno in povsod intrigirali zoper prizadevanja naprednih poslancev. Kar so mogli so klerikalci storili, da bi mesto oškodovali. Vzlio temu so napredni poslanci dosegli lepe uspehe.

Sedaj pa poglejmo, kaj so klerikalni poslanci dosegli za svoje volilce. V šestih letih niso dosegli drugega, kakor da je vlad darovala kakih petdeset tisoč kron klerikalnim zadružam, katere krone so seveda izginile v žepih klerikalnih voditeljev, da je vlad škofu odpisala 150.000 kron davka in pa da so se duhovnikom zvišale plače. To je vse, kar so klerikalci v šestih letih storili za ljudstvo.

Če že za kmetske volilce niso ničesar storili, kdo more pričakovati, da bodo kaj storili za mestno prebivalstvo.

Izvolitev Kregarja pa bi ne bila samo v veliko škodo Ljubljane, marveč tudi prava sramota.

Že to je razčlenjenje za Ljubljano, da se klerikalci upajo kandidati moža, ki zna komaj brati in pisati, ki nima niti pojma o potrebah in koristih ljubljanskega mesta in njegovega prebivalstva in nima prav nobene sposobnosti, da bi te potrebe zastopal.

Ljubljana pa ni navadno provincialno mesto. Ljubljana je politično in narodno, kulturno in gospodarsko središče vsega slovenskega naroda. Nikjer ni toliko slovenskih mestjanov vseh vrst, uradnikov, trgovcev, obrtnikov in delavcev, nikjer ni toliko slovenskega izobraženstva. Ljubljana je nositeljica vseh slovenskih priza-

devanj, Ljubljana je srce vsega slovenstva in zato je ljubljanski mandat pomembnejši in važnejši, kakor katerekoli drugi slovenski mandat.

A komu naj volilci izroče ta mandat? Komu drugemu pač kajor Ivanu Hribarju, ki je v dolgih letih svojega javnega delovanja dokazal, da si Ljubljana ne more želeti delavnejšega, sposobnejšega in vplivnejšega kot je on.

Torej — 14. maja vsi na volišče za župana Hribarja. Ljubljani bi bilo v škodo in sramota, če bi jo na Dunaju zastopal klerikalec Kregar.

Kmečka zveza mariborska.

Na slovenskem Štajerskem gre volilni boj za državni zbor z ene strani v imenu „Kmečke zveze“, ki se je ustanovila v Mariboru dne 21. prosinca 1907. Kake namene da ima ta „Kmečka zveza“, razglasila je v „Slovenskem Gospodarju“ dne 24. prosinca t. l. Poglejmo si jih.

„Razbremenitev Kmečkih posestev, „starostno zavarovanje kmečkih delavcev, „zavarovanje cen,“ zaradi tega „prepoved uvoza mesa in živine, „odprava zemljiskega davka“!

To so zahteve, kateri se trobijo kmetom v ušesa, ker jih kmet seveda rad posluša. Toda vse to, razen predpovedi, da se ne sme voziti meso in živina iz tujih dežel v Avstrijo, ki itak že velja, — je prazen krik, ker se one nakane kratkomalo izvršiti nedajo. Gospodje ustanovitelji so program za svojo „Kmečko zvezo“ iz nemškega prestavili, pri čemer je mogoče dvoje. Ako gospodje dr. Jančovič, dr. Korošec, dr. Povalej, Robič, Roškar itd. vedo, da omenjenih zahtev ni mogoče izpolniti, tedaj kmeta sledi parijo. Ako pa so prepričani, da bode res kdo plačal kmetu dolgove, preskrbel mu onemogle delavce, kupoval od kmeta živino prav za tako ceno, kakor jo kmet hoče, in rešil kmeta zemljiskega davka, potem pa so naranost brez umna in zapreti je vse

vkup v blaznico, ker so splošnemu blagru na kvar, ne pa poslati jih v državni zbor.

„Podržavljenje železnic“ v namen, da se znižajo voznine, je dobra misel. Zavarovanje odškodnin po ognu, toči in poginu živine, je navajanje kmeta na skrb za pomoč v nesrečah, samo da tako zavarovanje si seveda mora kmet sam plačati.

Zadržništvo gojiti, da bo kmetu parlament, beseda ljudi, ki ne vedo, kaj je parlament. Parlamenti so državni in deželnih zborov, okrajni zastopi in občinski odbori. Zadruge in kmetijske družbe ne morejo biti parlamenti, pač pa so lahko neka šola, za dobivanje pomoči kmetu v njegovih potrebah in uk v takih pripomočkih.

Zadruge pomorejo tudi lehko kmetom, da prodajo svoje pridelke vojaškim oblastim, kakor je to doseglj na pr. zadruga v Sinči vesi na Koroškem, da dobijo poceni kredit, si skupno nabavljajo semena, gnojila itd. To je koristna stran zadržništva ne pa prazno blebetanje. Program „Kmečke zveze“ priča, da noče zadržništvo imeti samo za agitacije, ne pa za kmečke koriste.

Kako se naj v pametno zvezo spravi Roškarjeva in „Kmečke zveze“ zateva, da se „zniža“ (t. j. skrajša) šolska doba pod 14. leto otrok, kakor sedaj velja, če tudi z izjemami, po 14. letu pa naj bode nadaljevalni poduk; kaj torej naj otroci se učijo in delajo v 12. in 13. letu, to povedati so nam ustanovitelji „Kmečke zveze“ dolžni ostali, — ako so sploh vedeli, kaj hočejo.

„Šolski stroški se naj vzamejo občinam in naložijo državi!“

Občine na Štajerskem imajo sedaj staviti in vzdrževati šolska poslopja ter pripravljati kurivo za šole, klopi, mize, table in druge učne pripomočke. Stroški zato se pokrivajo z dokladami na državne davke. Ako država prevzame vzdrževanje šolskih hiš in učil, bode država to plačevala tudi z dokladami na davke,

LISTEK.

V album katoliškim kandidatom.

1. V spomin propalega Kregarja.

(Potres v „Unionu“).

Črne Te smole odeva odeja vrlo propali Ti naš kandidat. Vince zlató se v „Unionu“ nam smeja, to potolaži Te, ginjeni brat.

Zbrani zdaj farji v spomin ga pijemo Tvojih poslanskih bodočnostnih dni. Zraven si take zdravice pojemo, da smo imata, kdor izvoljen ni.

Tebi postava poslanca je dana, ker imaš v glavi „toliko“ možgan, boljšega „moža“ pač nima Ljubljana, vse smo ga s Krekom iskali zmanj.

Ker Te je Šusteršič sam priporočal in blagoslov svoj Ti vneto delil, backom Te našim v volitev izročal, — si pa premalo glasov zdaj dobil.

Nade so zvezde sijale Ti jasne, v sanjah prijetnih si šel v parlament. V Udmatu govore špogal si špasne, kazal zarobljen si temperament.

Z glavo pokonci čez trg si marširal, prav po gosposko že vedel si se; inteligenco povsem ignoriral, le tercijalkam še klonil si se.

Té pa so zdaj brez pravice volilne, novi zakon — oh! — ukanih jih je, ker so pri nas res tak mnogoštevilne, oh! — brez vesti ociganil jih je.

Smola na Tebi tembolj je sedela, — mrknil si kot kandidat ne bi bil ... Treščila v Te liberalna je strela, če si se tudi še z — Nemci paril.

Mogla umreti ni stara Sibila, da so prinesli ji z doma prsti ... Ena se Tebi bo želja spolnila:

Z nami napis se boš danes še — Ti. Grenko je, da grezdaj Hribar na Čunaj, on je za nas pač prevelik Slovan; ravnozato naj osamljen bo zunaj, pahnjen od brezdomovincev na stran.

Trčimo bratje, — še vince se smeja, krvna osveta hej, ta naj živi!

Trčimo bratje, — prehuda je žeja, dokler pod mizo nas vsak ne leži ...

2. Kam?

Poje tenor-solo gospod Šuklje, graščak s Kamna.)

Jaz ateist okrog divjam in farji vprašajo me: „Kam?“ ...

„Vprašajte raje Šusteršiča, ki me sovraži, — è hudič!“

On vsemogočen je vladar, pokorno služi vsak mu far.

Če On dovoli, koj grem k Vam, „pretaušat farbo“ ni me sram!“ —

Pa šel sem na boštanjski grad ponjno prisot za mandat.

A On ves vnet za moj značaj je bruhnil: „Urno presedlaj!“ ...

In kar čez noč sem presedlal, prepričan katolik postal.

Politik zdaj bom spet nesramen in srečen bo moj — Kamen. Amen! ..

3. Gostinčar.

(Napev: „Hej Slovani“.)

Hej, Gostinčar, Tvoja metla naša je zastava,

zanjo gremo v boj, da srečna bo nam očetnjava ...

Vrhniški in idrijski in cerkniški, logaški

Te okraji pošljemo zdaj v Beč, oj fant junaska!

Hej, Gostinčar Tvoja metla bo nam za parado,

Demokrate kot piškurje vlekla bo na vado:

prišli bodo na volišče, bodo Te volili, zmagal v prvi že volitvi pometač boš mili.

Vse Kopače, razgraže, — Grudne trudne zgage

boš naklestil, boš nabrisal, mož poštene zmage.

In zato zdaj tem srčneje za se agitiraj,

s culico iz hiše v hišo kot berač marširaj!

Ker ne znaš besede nemški, molčal boš poštено,

saj to za poslanca v Beču danes je vseeno.

Če kaj reči bodeš hotel, boš pa kar pomigal,

žlahtno voljo v parlamentu kolosalno vžigal.

Kje so časi, kje so dnovi, ko si malto nosil,

in zidarje

samo da bodo višji davki stalni, zdaj pa jih občani plačujejo samo tako dolgo, da je šola plačana. Stroške za šole bodo vedno davkoplaćevalci morali zlagati.

Ako pa država plačevanje šol prevzame, bode hotela imeti tudi samu in edina govoriti v njih in o njih. Vpliv občin na šole je s tem uničen in to se vobče ne more priporočati.

Vidi se zopet pri tej točki, da ustanovitelji „Kmečke zveze“ ne vedo, kaj delajo, ali pa vedoma slepijo kmene!

„Veče podpore za ceste!“ Za katere ceste pa? Za občinske ali okrajne? In zakaj samo podpore?

— In od koga se zahtevajo podpore? Od okraja, dežele, države? Ceste so neobhoden pripomoček za promet. Po cestah spravi kmet svoje pridelke med svet in po cestah prihajajo kupci h kmetu. Ceste so splošna potreba in zato jih naj dela vse in vzdržuje oni činitelj, ki ima skrbeti za splošne prometne potrebe, t. j. država! Koristi kmetov in kmečkih občin zahtevajo, da je naprava in vzdrževanje cest v eni roki. In sama država ima pripomočkov zadost, da izdatno in hitro odpomore potrebam na cestah in potrebi cest samih.

V prid kmelu moralu bi se zahtevati, da prevzame država tudi občinske in okrajne ceste, ne pa da se zahteva in po znanem brezkončnem pisarenju in beračenju morebiti dobri nekaj desetakov prispevka za popravo kakega potrebnega občinskega mostu ali za zasipanje mlak brez dna na občinskih cestah!

No, in kaj pa uravnavanje vodovja? Na to so pa modri možje „Kmečke zveze“ popolnoma pozabili!

Pridemo do prepovedi razkosavanja zemljišč in boju proti umetnim mestom z zabel ali začimbo.

Ako bi hoteli ustanovitelji „Kmečke zveze“ res dobro kmetu, moral bi spoditi vsakega od sebe, ki brani prodajanje zemljišč na kose. Vsak kmet vendar prav rad kupi od soseda kak kos zemlje, ki mu zboljša gospodarstvo. Na drugi strani pa vedo kmetje, koliko zadolženih sosedov se reši popolnega gospodarskega pogina s prodajo zemljišč na drobno. Tako se do sežejo visoke kupne cene, katerih za celo zemljišče ni dobiti. Prodajalec odbije svoje dolgove, ostane pa mu še dom. Kupci razširijo svojo posest in blizu mest in fabrik postanejo delaveci mali posestniki in ko so delavci enkrat zemljišč lastniki, minejo jih brezdomovinske misli socijalnih demokratov in komunistov. Razkosovanje zemljišč torej omogoči pridnim in varčnim manjšim posestnikom, da pomnožijo svojo zemljiščno lastnino, delavcem pa, da si napravijo svoj dom, velike posestnike pa mnogokrat reši beraške palice.

Kdor brani prodajanje zemljišč na kose, kakor mariborski „Kmečki zvezarji“, je sovražnik kmelu, srednjega posestnika („željar“), kočarja in delavca, torej ljudstva sploh.

5. Nemški katolik Del Cott.
Je kandidat že vsak zdaj zlod, zakaj bi jaz ne bil — Del Cott?
Od nekdaj plitev sem gospod, a plozam ta visok fagot, čeprav ne znam nobenih not.
Ker v službi sem postal marod, živim sedaj v penziji „flott“. Zabave iščem si povsod.
Hej, najsij vem, da Nemcev rod je danes tukaj že bankrot, podal sem vendar prav komod na kandidatsko zdaj se pot.
S tem kažem, da sem patriot, in kar je glavno: vse povsod doma po Kranjskem in drugod, bom v — časopisih saperlot!
A da propal bom, ve vsak zlod, kot jaz, — saj nisem idiot.
Pa vendar čutim mrzel pot ter sem navdušen, če nasprot mi krikne kak naklonjen zlod: „Heil „Abgeordneter“ Del Cott!“

6. Žlindra.

I.

Okočica ljubljanska presrečna bodi zdaj, ker v tebi kandidira vseh zlih vrlin laj, ker v tebi kandidira največji naš Slovan

„Kmečka zveza“ hoče, da si ne sme nihče zabeliti svojih jedi zumentno mastjo, kakor so Kunerol, Ceres, Margarin, Palm in dr.

Te umetne maščobe so začeli delati in uživati, ker je živalska maščoba (svinjsko in goveje maslo) postala toliko draga, da si je delavec, majhen uradnik, učitelj ne more več privoščiti. Ravno visoke cene pri živini, katero hoče „Kmečka zveza“ zavarovati, spravlja one umetne masti na trg in „zavarovanje cen“ jemlje kmečkim pridelkom kupce in dela cene slabše. Torej z „zavarovanjem cen“ in „bojem proti umetnim mestom“ storila bi „Kmečka zveza“ kmetom prav občutno škodo.

Recimo pa, da se vzdržijo 'prav visoke cene kmečkih pridelkov in izginejo umetne masti iz prodajalnic, potem delavci, obrtniki, uradniki, učitelji, kaplani in župniki malih far ne bodo mogli izhajati s svojim zaslужkom, podražili se bodo izdelki obrtnikov, podražilo se bode blago prodajalnic in višje cene bode plačeval — kmet. Uradnikom, učiteljem, kaplanom, in župnikom bodo se morale povišati plače (kongruje) in kar kmet pridobi od „zavarovanih cen“, nosil bode v prodajalnice in davkarije. In tako tudi „zavarovane cene“ ne koristijo kmelu nič.

Ako se torej program mariborske „Kmečke zveze“ dene pod kritično luč, kaže se ali kot slepilo ali kot neumnost; v stvareh vsakodnevnega prometa, kakor je razkosovanje zemljišč, „znižanje šolske dobe,“ pa na ravnost škodljiv.

Na tak program hočejo voljeni biti Korošec, Robič, Povalej! Presjevalec tega, kmetom kvarnega programa na slovenska tla je duhovnik Korošec, ki torej dela kmelu v škodo in za njim kričijo skoro vsi duhovniki škofa Napotnika, ki je Korošca spustil v politiko.

Zanimiv pa je zadnji (volilni) pastirski list škofa Napotnika, ker v njem pravi, da ne gre preživo zagovarjati enega stanu proti drugim, ker vsi stanovi so družina božja. Slepilna „Kmečka zveza“ prestopa torej meje, v katerih bi po škofovem mnjenju morali ostati. Škof Napotnik sam pa je krv sleparskega in kmetu škodljivega delovanja „Kmečke zveze“, ker je ravno on napejal duhovnike na protikatoliško gonjo kmetov in duhovnikov proti drugim stanovom.

Že pred nekolikimi leti je rekel jezuit lavantskim duhovnikom pri eksorcizijah: „Farji uničujejo cerkev ne brezverci!“ In farji nam kvarijo ljudstvo, dodajemo mi!

„Višji in nižji“.

Sramotna so sredstva, ki se jih poslužujejo klerikalci v volilnem boju. Laž in obrekovanje sta jim poglaviti sredstvi, povrh pa hujskajo na najnizkotnejši način. Sicer ve „Slovenec“ prav dobro, da izhajajo ljudje najbolje, če se izlepa sporazumejo s

svojimi gospodarji, oziroma predstavljeni in da se izlepa veliko več doseže, kakor izgrda, a vendar hujška ta list razne kategorije uslužbencev, da bi jih spravil v sovražnost z njihovimi predpostavljenimi. Rad bi uslužbenec spravil v sovražnost in v preprič s predpostavljenimi, da bi ujel nekaj glasov za Kregarja.

Pod zaglavjem „Višji in nižji“ je nagromadil „Slovenec“ že vse polno takih hujškarij in med drugim je pisaril tudi na dolgo in na široko o razmerah pri mestnem užitninskem zakupu in o zasluzkih užitninskih paznikov. Z ozirom na te „Slovenčeve“ napade smo se informirali na merodajnih mestih in dobili pojasnila, ki jasno kažejo vso hudo bilo in lažnjivost „Slovenca“.

Služba užitninskega paznika je sitna in težka, a vendar je vedno v izobilju ljudi, ki bi radi dobili tako službo. Pri tolikem povpraševanju za pazniška mesta ni čuda, da so bile plače včasih skrajno slabe. Pred letom 1895. so dobivali pazniki po 25/2 gld. na mesec, še prej celo samo 18 gld. Zboljšanje pazniških plač se je izvedlo, odkar je Hribar župan.

Ob času potresa ni bil še Hribar župan, a vendar se je že tedaj krepko zavzel za užitninske paznike. Hribar je izposloval, da so dobili pazniki potresne podpore.

Tudi kot župan ni Hribar posabil na užitninske paznike. Izposoval je na predlog ravnateljstva, da so se zvišale plače paznikom I. vrste na 35 gld., paznikom II. vrste na 30 gld. in izposloval je tudi, da se jim je zvišala stanarina.

Za časa Hribarjevega župovanja 1. 1902. se je vpeljala tudi odškodnina za čezurno delo ob semanjih dneh. „Slovenec“ se dela silno žalostnega, da imajo pazniki tako dni 2 uri daje službo. Za tveuri pa dobe pazniki poldrugokrono odškodnine, kar sicer ni kdo ve koliko, a gotovo prav lepo.

Ker je postal življenje v Ljubljani dražje, je župan Hribar sporazumno z ravnateljstvom izposloval za paznike izredne nagrade. Leta 1903. se je dalo te izredne nagrade 1260 K. l. 1904. že 1840 K in leta 1905. že 2820 K. Toliko znaša izredna nagrada tudi za l. 1906. To vendar ni od muh.

To pa še ni vse. Z ozirom na slabo plačo paznikov stori ravnateljstvo kar je mogoče, da gre paznikom na roke. Če se primeri slučaj smrti, dobi paznik vedno posebno podporo za pogreb in ker rase draginja, regulacija plač pa ni mogoča, dokler ni v obč. svetu rešen proračun za prihodnje leto, daje ravnateljstvo paznikom predviume, ki jih vračajo v poljubno velikih, lahko tudi najmanjih obrokih.

To pač kaže, da ima župan Hribar in da ima ravnateljstvo najboljšo voljo, pomagati paznikom in storiti, kar je mogoče.

premagan bode Petrič, propal Žirovnik bo . . .

II.

(Arija znanega speva iz opere „Rigoletto“.)

Žlindra fant svetlih licer
vere nič nima,
dasi se „štima“
že za svetnika.

Svet je njegov poklic
v krvni osvěti.

Zgago le neti
farška ta dika.

Toda o kmetje,
škof zanj zavzet je,
torej vam svet je
pan — Schustersitz! . . .

*

Žlindra je zloben ptič;
če se razdraži
vse ponesnaži,
kamor se vsede.

Vendar pa ta hudič
hvalo le žanje,
oboževan je
od backov črede . . .

Toda to ptič ni,
tudi hudič ni, —

to je le dični
pan — Šusterič! . . .

pl. Ostrega.

Mogočno se je razkoračil „Slovenec“, zakaj da niso pazniki pri bolniških blagajni, ko vendar obstoje v tem smislu razsodbe upravnega sodišča. Res je, da obstoje take razsodbe in res je, da pazniki niso pri bolniških blagajni. Kot pametni ljudje tudi pazniki niso nikdar silili, da bili pri bolniških blagajni, ker so zdaj na boljšem. Mesto bi ne imelo škode, če bi bili pazniki pri bolniških blagajni, kajti paznik bi moral plačevati 2/3 prispevkov, mesto pa samo 1/3, zdaj pa nima paznik nobenega plačila, a če zbole, dobiva vso svojo plačo, kakor če bi službo opravljal. Ali ni bolje za paznika, če dobiva v slučaju bolezni svojo plačo, kakor če bi bil navezan na tiste beraške groše, ki jih plačuje bolniška blagajna. Bili so bolni že različni pazniki po celo mesecu a nikdar se niso nobenemu ustavila plača in se mutudine. Sicer so pa imeli pazniki po iniciativi g. Lavrenčiča sestanek, na katerem so se posvetovali v ustanovitvi svoje bolniške blagajne, a izkazalo se je, da je najbolje, če ostane vse; kakor je zdaj. Ako se pomisli, da dobe pazniki posebno podporo, ako je potrebno, da gredo v toplice — cesar bolniške blagajne ne pozna, se pač ne bo nihče čudil, da ne silijo na pristop k blagajni.

Omenil je „Slov.“ tudi prošnjo, ki jo so napravili pazniki, da se jim zvišajo plače in skrajša službeni čas.

Užitninski zakup je trgovsko podjetje mestne občine in drugega nič. Ob sebi se razume, da se mora pri takem podjetju postopati po trgovsko. Ob enem zvišati plače in skrajšati službeni čas je z ozirom na sedanje razmere nemogoče. Ravnateljstvo se je temeljito posvetovalo stvari. Če bi tej prošnji takoj ugodili, bi bilo treba nastaviti znatno več paznikov — to pomeni, da bi stroški izredno poskočili, tako da jih zdaj zakup ne prenese, ako hoče pustiti paznikom nagrade, podpore, plače v slučaju bolezni itd. Pač pa je ravnateljstvo že sklenilo skrajšati službeni čas od 24 na 18 ur, čim bo z zgradbo novega kolodvora omogočena reorganizacija užitninskih uradov. Kar se tiče plač, pa se bodo sigurno zvišale. Dokaz tega so nagrade, ki se dajejo samo zato, ker uvideva župan in ravnateljstvo, da plače niso več primerne. Novembra meseca pride proračun v obč. svetu in razpravo in tedaj se bo sklenilo zvišanje plač.

„Slovenčeve“ pisarjenje pa ni samo hudobno, nego naravnost škoduje paznikom na ugledu in na zaupanju. Kaj si pa morajo ljudje ki so brali v „Slovenec“, misliti o užitninskih paznikih! Užitninski paznik je zaupnik ravnateljstva

in mestne občine, ravno tak kakor uradniki. Stališče njegovo je tako težko, zakaj nihče ne plača rad užitnine, vsak rad zabavlja na „ibljatarja“. Zdaj pa pride „Slovenec“ in podkopava paznikom ugled in upanje s svojim hinavskim čuvanjem. To je toliko slabša usluga paznikom, ker ima ravnateljstvo itak vedno veliko težav in sitnosti, da varuje paznike pred nadležnim in nikdar zadovoljnim občinstvom. Kakor rečeno, ne plača nihče rad užitnine in vsak se znesa nad paznikom, zato pa je potrebno, da se mu utrdi ugled in ohrani občno zaupanje, ne pa da se postopa tako, kakor je stori „Slovenec“.

Tudi uradnike mestnega užitninskega zakupa si je „Slovenec“ po svoje privočil. Uradniki so pri tem strogo trgovskem podjetju najvažnejši faktor. Usoda vsega zakupa je odvisna od uradnikov in zato je treba, da so vredni neomejene zaupanja in da znajo svojo stvar temeljito. Kolikor pomena so uradniki pri zakupu, se vidi iz tega, da so v drugih mestih še dobitnejše plačane. Dokazi so na razpolaganje. Očitanje plač naj si torej „Slovenec“ le prihrani. Troti se dobe samo v klericalnem taboru.

Posebno grdo je napadel „Slovenec“ blagajnika gosp. Lavrenčič. Mož mora že biti na svojem mestu, če ga „Slov.“ tako napada. Gospod Lavrenčič je že 20 let pri tem poslu, ima veliko prakso, eneržijo in preudarnost in je zato neprecenljive vrednosti za užitninski zakup.

„Slov.“ skuša na vse načine napraviti zdražbo in je v ta namen skuhal vse polno laži. Tako pravi, da krati Lavrenčič paznikom dopust Še nikoli ni nihče prosil za dopust, da bi ga ne bil dobil, če je bilo to mogoče iz ozirov na službo. Služba pa je prva stvar. Impertinentna laž je tudi, da je Lavrenčič kdaj rekel, da lahko dobi še nižje plačane paznike. To je le volilin manever, s katerim hočejo klerikalci paznike načuvati proti svojemu predpostavljenemu. Nasprotno je, kakor lahko povemo na podlagi dobrih informacij res, daje Lavrenčič vedno podpiral vsako opravljeno željo paznikov. „Zli duh“ Lavrenčič je vseskož pravičen paznikom in jim vedno naklonjen. Če pazi na red, če zahteva natančnost in vedenost, je pa to njegova dolžnost in ledokaz, da je res pravi mož na svojem mestu. Da je resničen in dobrohoten prijatelj paznikov, kaže to, da vedno z vso eneržijo brani in zagovarja paznike pred občinstvom. Konflikti med pazniki in občinstvom so naravna stvar. Kdor ima tak konflikt, zahteva, naj ravnateljstvo paznika kaznuje ali iz službe odpusti. Lavrenčič se vedno zavzema za paznika in med občinstvom kroži že davno prislovica: Kaj se boš hodil k Lav-

Dalje v prilogi.

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

Vojni minister Zeno in general della Croce sta bila stara znanca še izza časa, ko je bil Zeno polkovnik in della Croce mlad kapetan v beneški armadi. Na to dolgoletno znanstvo je računal della Croce, ko je stopil pred Zeno in ga prosil njegove podpore.

— Stari vojvoda dall Ferro je že skoro dve leti jetnik beneške republike in dasi nimate proti njemu nobenega dokaza, ga vendar svet desetorice ne izpusti na svobodo. Prišel sem zanj prosit. Starec je neškodljiv. Preslab je, da bi mogel republiku kolikor nagajati, kaj se storiti kaj res nega. Izpustite ga.

renčiču pritoževat, saj tako nič ne opraviš, ker Lavrenčič zmerom s pazniki drži.

Sicer pa bodi še omenjeno, da vladav v ravnateljstvu najlepše sporazumljenje in da so vsi sklepi vedno soglasni.

Kar se tiče privatnih kupcev g. Lavrenčiča, pa bodi povedano, da je Lavrenčič za vse svoje delovanje odgovoren obč. svetu in direktorju, ne "Slovencu". Če sme škof imeti oštarijo, če se sme kaplan Lenassi pečati s cementno tovarno in razkosavanjem zemljišč — sme pač tudi neduhovnik Lavrenčič izdelovati opeko in delati privatne kupčije.

Ministrske kandidature.

Lvov 3. maja. Minister grof Dzieduszycki je imel volilni shod v Grodsku, kjer je govoril skoro ves čas malorusko. Vkljub temu so se volilci oglašali proti njegovi kandidaturi, in ker ni bilo mogoče dobiti ranj večine, se je shod brez rezultata zaključil. Večina zborovalcev pa je takoj priredila nov shod, na katerem se je obsojala dosedanja politika ministra Dzieduszyckega ter se je protestovalo proti njegovi kandidaturi.

Dunaj 3. maja. Minister dr. Marchet je imel v Badenu svoj kandidatni govor. Rekel je, da je njegov program, delovati na to, da ne pride do ločitve med obema državnima polovicama, ker znaša trgovinski promet med obema državama letno dve milijardi. Nadalje je povedal, da se bo v državnem zboru pričrnil nemški napredni stranki, o kateri pa se še ne ve, kako bo sestavljeni in kako ji bo ime.

V prilog rezervistom.

Dunaj 3. maja. Krčansko socijalni deželnemu poslanci Nižjeavstrijske so poslali vojnemu in brambovskemu ministru prošnjo, naj se vsled neuugodnega vremena letošnje spomladni kmetski rezervisti ne kličejo k oroznim vajam, temuč se naj raje preložijo na prihodnje leto ali pa popolnoma opuste.

Nemiri v Bukovini.

Černovice 3. maja. V nekaterih okrajih ob rumunski meji se je začelo med kmetski opasno gibanje, tako da se je batiti za pravoslavnih velikonočnih praznikov nemirov. Deželna vlada je izdala obsežne varnostne odredbe. Baje je tudi vojaštvo konsignirano.

Pogajanja med Hrvatsko in Madžari.

Budapešta 3. maja. Dobro počeni madžarski časopisi poročajo, da se je pri pogajanjih med ogrsko in hrvatsko vlado v najvažnejših točkah doseglo sporazumljenje. Glede železniške zveze z Dalmacijo sta izjavila ministrski predsednik dr. Wekerle in minister Kossuth, da na takoj zvezu ni misliti, dokler se ne izvede zveza pri Annabergu, ker je med tem dvema železnicama junktum med avstrijsko in ogrsko vlado. Hrvatski poslanci so posebno grajali, da so poštne in brzobojne

tiskovine madžarske in da je pri državnih železnicah in gozdarski upravi madžarsčina uradni jezik. Madžarski zastopniki so privolili, da bodo pri državnih železnicah na hrvatskih tleh zunanjih uradnih jezik hrvatski, in da naj bodo napisi na poštnih in brzobojnih postajah in na uradnih tiskovinah na prvem mestu hrvatski, istotako na kolodvorih. Tudi v zajednih uradih se popolnjuje uradniška mesta na hrvatskih tleh s Hrvati. Vprašanje glede uradnega jezika pri državnih železnicah se je odgodilo. Glede pospeševanja industrije se je določilo, da se v državnem proračunu v ta namen postavljeni vsota razdeli po odstotnem razmerju ter se na Hrvatsko odpadli znesek porabi izključno v pospeševanje hrvatske industrije.

Turški poraz.

Carigrad 3. maja. Sedaj se uradno potrjuje, da so turške čete doživele v Džemenu, in sicer pri Amranu velik poraz. Padlo je nad 700 turških vojakov.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 3. maja. Ministrskemu predsedniku se je posrečilo prodreti s svojim stališčem ter preprečiti razpust dume. Vendar se je batiti, da nastanejo nove zmede, ko se zbere zopet duma po Veliki noči. Tudi predsednik dume Golovin je pooblastil neki časopis izjaviti, da o razpustu dume še govora ne more biti, temuč je upanje, da bo duma vse potrebne reforme izvedla.

Državni svet je sprejel soglasno rekrutno reformo.

Danes so se na podlagi člena 27. državnih osnovnih zakonov odpravila nagla vojaška sodišča. Vojni minister je s posebnim ukazom prepovedal razglasiti imena častnikov, ki so sodelovali pri teh sodiščih.

Moskva 3. maja. V Baku se je mirni štrajk mornarjev vsled policijskih represalij izpremenil v splošni politični štrajk. V vseh tovarnah in obrti podjetjih počiva delo, trgovine so zaprte, poulične železnice ne vozijo. Vse javno življenje je kakor izumrlo. Došle so od tam brzobojno zelo vznemirljive vesti.

Petrograd 3. maja. Pri hišni preiskavi v stanovanju predsednika ruske ljudske zveze dr. Dubrovina so našli kompromitujče spise glede umora urednika Jollosa ter več smrtnih odsodb.

Število brezposelnih narašča. V enem dnevu sta tovarni Češer in Bečkin odpustili 5000 delavcev.

Ministrski svet je sklenil, da se napravi na sibirski železnični drugi tir.

Varšava 3. maja. Danes se praznuje obletnica, odkar je dobila leta 1793. Poljska ustava. Ta dan se praznuje s tem, da se po celi Poljski nabirajo prispevki za novoustanovljeno šolsko matico. Računajo, da se nabere nad milijon kron, ki se porabijo za šolske namene in za povzdiglo ljudske izobrazbe.

z veseljem sprejel, saj je bil od dolga trpljenja v joči že ves oslabel in je že davno izgubil upanje, da še kdaj vidi beli dan.

S tresočo se roko je podpisal v pisarni sveta desetorice odpovedno listino in naročal doževemu tajniku, naj svetemu knezu in dožu izreče njegovo zahvalo.

Zahvalite se raje generalu della Croce, mu je reklo dožev tajnik. Samo njemu se imate zahvaliti, da vas je svet desetorice izpustil. Znamenit vojskovodja je, star prijatelj dožev in Zenov in le njegovemu vplivu se je posrečilo, da se je vladu odločila izpustiti Vas, čeprav se je mislilo, pustiti Vas v ječi brez sodbe — pozabiti na Vas, kakor so pozabili že na marsikoga, dokler ni izdihnil.

Strme je vojvoda poslušal doževa tajnika. Da ga je njegov največji sovražnik osvobodil iz ječe in rešil smrti, to mu kar ni šlo v glavo. Rad bi se bil generalu zahvalil, a

izvedel je pri doževem tajniku, da generala ni več v Benetkah.

— Odpotovale je v Rim, a zapustil je za Vas pismo, je dejal dožev tajnik ter izročil vojvodu zapečaten list, ki ga je starec naglo prečital.

„Svetli vojvoda!

Če hočete najti svoje otroke, pridite danes čez mesec v znano Vam hišo nad Opatijo, kjer ste se mudili, ko ste bili v istrskih vodah rešeni s potapljačo se ladje.

General della Croce.“

— Moji otroci — moja sinka — je zavzdihnil vojvoda — kaj je z njima? Kaj je z Asunto?

Skrb za svoja sina je vojvoda tako prevzela, da je pozabil na vse drugo, zlasti ker je sodil, da je Asunta zanj izgubljena, bodisi da jo zadržuje Ladislav Gjačič, bodisi da je mrtva. Težko mu je bilo le to, da bo moral še ves meseč čakati, predno vidi svoja sinova.

Za zdaj je sklenil posvetiti vso skrb poizvedbam po Asuntu. Povpra-

Vznemirljive vesti iz Kitajske.

London 3. maja. V Tientsinu so hišna vrata domačinov pomazana s krvjo, kakor povodom zadnje vstaje boksa. Med tuji je zavladalo splošno vznemirjenje. Časopisje odkrito prorokuje zopetno vstajo boksa.

Zaupnikom narodno-napredne stranke po deželi!

Po novem volilnem zakonu ima vsaka stranka, ki je postavila svojega kandidata pri državnozborskih volitvah, pravico, da imenuje v vsaki občini, kjer se vrše volitve, svoje zaupnike, da prisostvujejo volilnemu aktu in pazijo na to, da vrši volilna komisija svojo dolžnost strogo in nepričrno po zakonitih predpisih. Te zaupnike mora naznaniti politični oblasti vodstvo vsake posamezne stranke.

Ker je že skrajni čas, da se ti zaupniki sporočajo politični oblasti, pozivljamo nujno naše somišljene, oziroma krajne volilne odbore narodno-napredne stranke, naj strakinemu vodstvu nemudoma naznanijo za vsako občino, ki je volišče, imena dveh zaupnikov, ki bosta prisostvovala volilnemu aktu v dotični občini kot narodno-napredna poverjenika! Vsa pisma, tiča se zaupnikov, je treba poslati na pisarno dr. Trillerja in dr. Novaka v Ljubljani.

Pozivljamo somišljene vnovič, naj se pobrigajo za to, da se strakinemu vodstvu pravočasno naznanijo zaupniki v vsaki občini, zlasti pa v takih, ki jih imajo nasprotniki v svojih rokah. Naši zaupniki pri volitvah v takšnih občinah so neprecenljive vrednosti, ker lahko kontrolirajo delovanje volilne komisije.

Obrtni vestnik.

O rokodelskih obrtih. Malo časa je že dodelj, da stopi v veljavo novi obrtni red. Ker zakon prepušča mnogo važnih vprašanj, da jih uredi ministrstvo po ukazih, se vrše že obširne poizvedbe pri obrtnih zadruge, obrtnih zvezah, trgovskih in obrtniških zbornicah in drugih strokovnih, stanovskih organizacijah. Do 16. avgusta tekočega leta je uredit in pripraviti, kar je potrebno za uveljavljanje novega obrtnega zakona. Najvažnejše izpremembe, v kolikor se nove določbe tičajo obrtnega stanu, so pač brezvonomo one, ki zadajo takozvane rokodelske obrte. Seznam rokodelskih obrtov navaja zakon sam, in sicer je navedenih 54 obrtov. Sposobnostni dokaz je za vse pod eno teh 54 točk navedenih obrtov enoten, to se pravi, tudi v primeru, da je pod eno točko postavljeno sezname več obrtov navedenih, je dopustno obrtniku ki se izkaže s sposobnostjo za enega teh obrtov, priglasiti in izvrševati vse pod določeno točko navedene rokodelske obrte. Tako na pr. so v postavljeno seznamu pod točko 18. navedeni sledeči obrti: mehanički, izdelovanje kirurgičnih in medicinskih aparativ, ter optički. Dopustno pa je, da se zglaši po eni osebi vse tri obrte da se le dokaže strokovna

ševal je najprej pri beneških oblastih za Desantičem, o katerem je mislil, da mu bo gotovo vedel kaj povedati glede Asunte, potem pa tudi po piratih sploh in zlasti po kralju Gjačiču in njegovem sinu. Kar je izvedel, ga je navdalo v prvem hipu z velikim strahom. Povedalo se mu je, da so Turki blizu Lepanta in pred veliko bitko uničili vse piratsko brodovje, pomorili vse pirate in kralja Gjačiča obesili. Da je padel tudi kralja Gjačiča sin, o tem ni nihče dvomil, vojvoda Dall Ferro pa se je bal, da je bila Asunta pri svojem možu in storila s pirati vred žalostno smrt. Toda kmalu se domislil vsega, kar je Ladislav Gjačič obluboval Asunti in zdaj je upal, da je Asunta živa in svobodna.

Miru star mož ni mogel najti. Najel je več malih ladij in jih poslal na jug, da po grških otokih poizvedujejo po ženi Ladislava Gjačiča, sam pa je ostal v Benetkah in štel dni in ure, kdaj odrine proti Reki.

(Dalej prih.)

sposobnost za enega teh treh obrtov, recimo za mehanički obrt. Seveda so pod eno točko sprejeti le taki obrti, ki so si glede opravil sorodni in gre pri njih za bistveno enake ali vso podobne spremestnosti in ročnosti. Za rokodelske obrte je torej smatrati one, katerih zakon kot take navaša. Znak rokodelskih obrtov pa je v splošnem ta, da gre pri njih za te ročne spremestnosti, katere si je pridobil le po daljšem vežbanju v obrti. To izvežbanost, to strokovno sposobnost pa je dokazati ob pričetku samostojnega obrtovanja na način, kakor ga predpisuje zakon. Docim je po obstojem obrtnem zakonu ta dokaz strokovne sposobnosti v bistvu le dokaz vporabe, docim je sedaj pač zadoščalo dokazati dovršitev učne dobe in pomočniških let v izmeri, ki jo določa zakon, ter pri tem ni bilo pravzaprav jamstva za dejansko sposobnost, je namen novih določb, ki poostre sposobnost do dokaz, pred vsem in v prvi vrsti ta, se dvigne strokovna sposobnost obrtnega narašča na višjo stopnjo. Ne zadoščajo več samo izpričevala učnega mojstra in obrtnega delodajca, marveč pristopi po končani učni dobi obvezna pomočniška skušnja. Poskrbljen je pa je nadalje v zakonu za bodočnost tudi za takozvane mojstrske skušnje, ki se delajo pred posebno izpričevalo komisijo. Za enkrat bodo mojstrske skušnje le fakultativne, neobvezne; pet let po uveljavljanju novega obrtnega zakona pa smo trgovinsko ministrstvo določiti, da smejo imeti obrtne vajence le taki mojstri, ki so napravili mojstrsko skušnjo. Praktični uspeh takih odredb bode v bistvu vsekakor ta, da zadoščajo mojstrske skušnje dejanski značaj obveznosti, zakaj te pravice, imeti vajence, se bodo komaj hoteli mojstri odreči, saj mojstri govorovih obrtov ne, ki skoro da ne morejo izhajati brez vajencev. Poudariti pa je izrecno, da bode veljala taka odredba če in kadar se izda, zgoraj za mlajše mojstre, ki prično obrtovati samostojno stoprav po uveljavljanju take odredbe. Ce so rokodelci zahtevali in končno tudi dosegli poobrire spoznostenega dokaza za skupino rokodelskih obrtov, je iskati vzroka za to eni strani v oskrbi za boljšo in temeljitejšo strokovno izvrjenost obrtnega naraščaja, ki je glavni predpogoj za prospevanje obrta, na drugi strani pa iz ozira na boljšo in uspešnejšo stanovsko obrambo, zakaj prodiranje nezadostno izvežbanih elementov v rokodelske obrte provzroča ogromno škodo s tem, da podkupuje ugled stanu s slabim delom in ne manj s tem, da ustvarja nevzdržno konkurenco ob nedostajanju zmognosti za pravilno kalkuliranje. Uvedba obveznih pomočniških skušenj naj ugodno vpliva na obrtno vajenje in jih pripravlja do tega, da se z večjo pridnostjo vežbajo v svojem rokodelstvu. Obvezne pomočniške skušnje pa stavljam tudi do učnih mojstrov dolžnosti, da se brigajo za izvežbanje svojih vajencev, s potrebnim skrbnostjo in pazljivostjo, zakaj neugoden uspeh pomočniške skušnje utegne imeti po zakonu za učnega mojstra to neprijetno posledico, da se mu za določen čas ali pa vedno odtegne pravica, sprejemati in imeti vajence v svojem obrtu. Določbe novega obrtnega zakona glede pomočniških skušenj zadoščajo veljavnost 16. februarja 1908, za one vajence, ki dovrše vajensko dobo, predno zadoščajo veljavnost te določbe določila ne veljajo.

Oglejmo si sedaj še v podrobno, kako je urejen sposobnostni dokaz za rokodelske obrte. Strokovno sposobnost bo dokazati zglasilcem rokodelskih obrtov z dokazili o redno dovršenem učnem razmerju in z dokazili o večletni vpombi pri zglasilnem obrtu ali tovarni, ki odgovarja takemu obrtu. Redno dovršitev učnega razmerja bode delati pri izpričevalni komisiji po končani učni dobi. Učna doba ne sme trajati manj nego dve leti in ne več nego štiri leta. V tem okviru pa smejo določati zadruge za vajence svojih članov, kako dolga budi učna doba. Ako ni učni mojster član zadruge, odnosno če obrtna zadružna, kateri pripada kot član, nima predmetnih določil, je v učni pogodbi določiti učno dobo. Zakon naлага obrtnim zadrugom dolžnost, da poskrbe za to, da se mojster vajenci po končani učni dobi podvredči pomočniški skušnji, pri katerih naj vajence doprinesi dokaz, da si je pridobil potrebnost in spremnost za pomočnika. Priponuti je, da bode tudi vajencem v tovarniških podjetjih delati pomočniške skušnje. Naloga obrtnih oblastev je, da poskrbe, kar je potrebno za vršitev pomočniških skušenj za vajence v tovarniških podjetjih in za take vajence, katerih učni mojstri niso člani nobene obrtne zadruge. Pomočniške skušnje bode delati pri posebnih, v ta namen sestavljenih komisijah. Za skušnje se

sestavijo posebni izpričevalni redi. V komisiji bodo mojstri in pomočniki. Vajenc, ki skušnje ne napravi, sme jo ponavljati po preteklu vsaj pol leta. Ceprav vajenc kakega rokodelskega obrta ne prestane pomočniške skušnje in je pretekla določena učna doba, preneha seveda učno razmerje, ali zaprta mu bo pot svoj čas do obrtno samostojnosti. Od svojega mojstra prejme kot dokazilo učno izpričevalo, ki mu poleg delavske knjižnice služi kot legitimacija. Nazivali se bodo tak pomočni delavci pomagaci (Gehilfe), dočim imajo izpričani pravico do naslova pomočnik (Geselle). To določilo zakon je precej brezpomembno, morda bi se celo lahko reklo, da ne spada v zakon. Pomen p

pa ne volite telet, da se vam ne bo smejal ves svet; pripravljen sem žrtvovati vse svoje moči, da vas budem v dunajskem parlamentu dostenjno zastopal,“ tedaj pa bi vse „razumno katoliško ljudstvo“ zakričalo: „Preč s Seršenom! Živio tele! Tele volimo!“

Klerikalna pogorja v Idrijskem okraju. Minolo nedeljo je klerikalni kandidat v tem okraju Gostinčar poskušal svojo srečo v Ledinah, Sp. Idriji in v Idriji sami, a povsod je sijajno pogorel. V Ledinah že nikakor ni mogel dobiti zborovalnega prostora, da mu končno ni dal neki posestnik svoje veže na razpolago. Z največjo težavo in agitacijo so potem zlobnali nekaj poslušalcev, katere je Gostinčar mučil s svojimi neslanostmi. Globoko so se oddahnili, ko je bil shod zaključen in spoznali so, kakšno revo jim v silujejo klerikalci za poslanca. Dasi Gostinčar ni imel mnogo volilcev na Ledinah, si je s tem svojim nastopom že zadnje odturnil, kar pa ni nič čuduega, ker kdor vidi klavro Gostinčarjevo osebo in čuje njegove še klavrske govorove, ta pride do edino umestnega zaključka: tega pa že ne! Nič bolje se ni godilo Gostinčarju v Spodnji Idriji, tu so mu socialni demokrati zasedli zborovalni prostor in moral je imeti shod na prostem, a preslišati jih je moral od soc. demokratov toliko, da je predsednik Kavčič končno zaključil shod, ker od zjutraj še nič jedel ni. Slabe volje je tedaj prišel dični kandidat v Idrijo, kjer se je imel vršiti ob 4. uri popoldne shod pri Didiču, a še slabše je moral biti slamnaten kandidat, ko je prestopil zborovalno dvorano, v kateri je bilo nad širi petine nasprotnikov: socialnih demokratov in narodno-naprednih somišljenikov. S tresčim glasom je otvoril shod ruder Kavčič, rekši, bomo že enkrat dosledni (hotel je najbrže reči dostojni) in jaz sem že vsega si ter oddal predsedstvo shoda dekanu Arku. Gostinčar je nato govoril svoj naučeni kandidatni govor, s početka je objabil, da bo govoril o programu S. L. S., a med govorom je na tega pozabil in se bavil le bolj z neodvisnimi kmeti in liberalci ter se prizoval socialnim demokratom, ki so bili na shodu v ogromni večini. Zborovalci so se večkrat prav od srca smejali Gostinčarjevim klobasarijam, za katere je edino zmožen slamnati klerikalni kandidat. Klerikalce si je privoščil soc. demokrat A. Kristan, ki je razkrinkal njihovo sleparško početje. Odgovarjal je kandidat Gostinčar, a prav nesrečno. Govoril je nato še klerikalec Logar, kojega so pa poslušalci venomer pozivali, naj neha „nergati“. Učitelj Gangl je govoril o šolstvu, kojega vse premalo poudarjajo razne stranke in ki bi ga vendar morale imeti vse na prvem mestu. Tajnik J. Novak se je bavil z osebo Gostinčarjevo, kojemu je tako dal priliko, da ovrže razne govorice iz njegove preteklosti. Klerikalce so ta razkrjita tako bolela, da so vpili, kar so mogli, najbolj seve Oswald, in skušali na ta način zmanjšati naravnost uničujoči vtisk, ki so ga imele besede naprednega govornika za kandidata Gostinčarja. Tač se je hotel oprati, a se mu ni posrečilo. O tem bomo imeli priliko še govoriti. Ko je še nekaj govornikov odgovarjalo, je predsednik zaključil shod, o katerem pravijo klerikalci, da uspeh ne izostane; tudi mi mislimo tako.

Pozor, kmetski volilci! Gorenjski kmet nam piše: Opasna, da naravnost pogubna je doba, katero živimo. Vesoljni svet obdaja splošna organizacija, v kateri se posamezni sloji bore za svoj obstoj. Kdor ni združen, bo uničen, ker le v združenju je moč in vpliv; posameznika je lahko ugonobiti. Kdo pa vzliči temu ni združen? To smo mi, naš nezavedni, brezbržni in vsled tega tudi nad vse nesrečni kmetski stan. Preprosto ljudstvo nima pri državnih ali deželnih upravi nobene druge besede kot to, da voli svoje zastopnike v dotedne zbere. Toda zavedni kmet vrže to pravico v trenotku, ko je treba izkoristiti, od sebe ali ga hinnavi prijatelji izvabijo na svojo stran, in s tem poda svoje orožje v roke nasprotnikov, ki se proti njemu

bore; tako si jih nekoliko pridobi ta, nekoliko druga stranka itd. in na ta način služi kmet takoreč drugim stanovom za — metlo; od stanu pa, o katerem se govorji, da je podlaga steber države, pa ni — nikogar. Ob času volitev ima kmet veliko dobrih, desetkrat več pa slabih prijateljev, izkoriščevalcev, ki so mu prijatelji le zato, da mu piujejo njegovo kri. Kdo pa je zastopal kmetiški stan do sedaj vedno tam v parlamentu, ali je bil morda to kakšen človek, ki telesno nosi tovor zatiranega kmetskega stanu in ume temeljite ceniti njegove žulje? Ne! Zastopali so ga grofje in drugi imenitniki, ki so vedno in skrbno varovali svoje lastne interese. Neovrgljiva je trditev, da je vsak normalen človek sebi najbolj zvest. Vprašati se mora pač vsak: Ako je politično vodstvo tako sirovo, ali je potem čudno, da so tudi pristaši taki? Zato je dolžnost zavednih Goričanov, da pripomorejo, da ne bo noben slovenski klerikalni poslanec iz Goričke prišel v državni zbor. To bo najboljši in najprimernejši odgovor na laži in obrekovanja v „Goricu“.

Poštenjakoviči okoli „Slovence“. Jej! Jej! Kako grize „Slovenčeve“ urednike, ker sta g. Mlakar in Polonšek izvrstna agitatorja za napredne kandidate. Glejte no revčki, tako nespametnega poslanca ni, pač pa smo nespametni mi, če ga volimo. Je sicer neka stranka, ki je toliko poštena, da naravnost pove: Ako si kmet ne bo pomagal sam, kdo drugi mu gotovo nikdar pomagal ne bo. Ta rek je tako resničen, kakor resnično izgovorjen, in to nam priča tudi zgodbina noter do današnjega dne. Samopomoči je torej potreba, ker od drugih slojev nam rešitve absolutno ni pričakovati. Ravnod sedaj nam je dana prilika v času volitve, da združeni in z vso odločnostjo stopime v borbo za naše stanovske pravice, ki jih terja narava sama. Predragi tovariši, kmetovalci! Ne podcenjute pomena volitve, in bodite prepričani, da je volitev začetek, seme prihodnjih odnosa; odločuje se, kdo zmaga in kdo bo podlegel. Stopimo torej tesno stanovsko združeni vsi kmetovalci na dan volitve pogumno pred svet in pri tem nastopu nas ne sme motiti ali razdrževatinikaka sila, ne politično mišljenje, ne versko prepričanje, na strani ostanejo vsa strankarstva in osebna nasprotstva, zeno besedo, mi smo **stanovska zveza**. Ko bi se vzliči temu iz naših vrst kdo osmeli nam nasprotovati, vedit, da je nesramen izdajalec in pogezne naj se v črno zemljo. Še je čas, združimo se in povzdignimo svoj glas: Mi nočemo, da bi se nam ime našega kandidata ed gotovo strani diktiralo, ampak mi hočemo, da si svojega poslanca izvolimo sami, po naši lastni in prosti volji! Iz berimo si može, o katerih smo prepričani, da bodo vedno in povsod naši zvesti in marljivi zavetniki. In ko bi mi morda našega zaželenjene namena tudi ne dosegli ali celo ne doživeli, pa storimo to že iz ljubezni in usmiljenja do naših naslednikov, da ne bodo tudi oni enkrat tako nesrečni, da bi morali šele pričeti boj za svoj obstanek v tej solzni dolini, kakor mi danes. V izpolnitve tega stori naj vsak svojo dolžnost in pomč iz višave naj bode nam milostna!

Gorenjski kmet. — **Velik zaupen shod** priredi nemški narodni svet za Spodnje Štajersko 9. maja v Mariboru. Obravnavalo se bo največ o prihodnjih državnozborskih volitvah.

Volilni boj na Goriškem. Ni bilo menda še takega živahnega življenja na Goriškem pred volitvami, kakor je letos pred državnozborskimi. Klerikalci so postavili za kandidate dr. Gregorčiča, Fona in dr. Lahnarja, naprednjaki pa Gabrijelčiča, dr. Gruntarja in Štrekija. Naredni kandidatje imajo povsod najlepše nade, da prodro, narod jim povsod prireja burne ovacije in jih z velikansko navdušenostjo proklamira za svoje kandidate. Ne tako pa pri klerikalnih. Klerikalni kandidati vedo, da se bojujejo brez upa zmage. Ljudstvo jim naravnost v obraz pravi, da jih ne mara, ker so vse prej, nego od njega proglašeni. Ako se tu in tam res oglasi kak glas

zanje, je to le umetno navdušenje, draga plačano z denarjem, ki so ga klerikalni poštenjaki izprešali iz ljudstva. Tem razmeram sorazmerno je tudi volilne pisane „Soče“ in „Gorice“. Ton „Soče“ je dostenjen in miren, dočim klerikalna dr. Gregorčičeva „Gorica“ izliva cele kadi gnojnike na napredne kandidate, prav kakor ljubljanski „Slovenec“ na župana Hribarja. Kdor le enkrat bere ta umazani list, zagajnjuje se mu mora v duo duše. Vprašati se mora pač vsak: Ako je politično vodstvo tako sirovo, ali je potem čudno, da so tudi pristaši taki? Zato je dolžnost zavednih Goričanov, da pripomorejo, da ne bo noben slovenski klerikalni poslanec iz Goričke prišel v državni zbor. To bo najboljši in najprimernejši odgovor na laži in obrekovanja v „Goricu“.

Poštenjakoviči okoli „Slovence“. Jej! Jej! Kako grize „Slovenčeve“ urednike, ker sta g. Mlakar in Polonšek izvrstna agitatorja za napredne kandidate. Glejte no revčki, tako nespametnega poslanca ni, pač pa smo nespametni mi, če ga volimo. Je sicer neka stranka, ki je toliko poštena, da naravnost pove: Ako si kmet ne bo pomagal sam, kdo drugi mu gotovo nikdar pomagal ne bo. Ta rek je tako resničen, kakor resnično izgovorjen, in to nam priča tudi zgodbina noter do današnjega dne. Samopomoči je torej potreba, ker od drugih slojev nam rešitve absolutno ni pričakovati. Ravnod sedaj nam je dana prilika v času volitve, da združeni in z vso odločnostjo stopime v borbo za naše stanovske pravice, ki jih terja narava sama. Predragi tovariši, kmetovalci! Ne podcenjute pomena volitve, in bodite prepričani, da je volitev začetek, seme prihodnjih odnosa; odločuje se, kdo zmaga in kdo bo podlegel. Stopimo torej tesno stanovsko združeni vsi kmetovalci na dan volitve pogumno pred svet in pri tem nastopu nas ne sme motiti ali razdrževatinikaka sila, ne politično mišljenje, ne versko prepričanje, na strani ostanejo vsa strankarstva in osebna nasprotstva, zeno besedo, mi smo **stanovska zveza**. Ko bi se vzliči temu iz naših vrst kdo osmeli nam nasprotovati, vedit, da je nesramen izdajalec in pogezne naj se v črno zemljo. Še je čas, združimo se in povzdignimo svoj glas: Mi nočemo, da bi se nam ime našega kandidata ed gotovo strani diktiralo, ampak mi hočemo, da si svojega poslanca izvolimo sami, po naši lastni in prosti volji! Iz berimo si može, o katerih smo prepričani, da bodo vedno in povsod naši zvesti in marljivi zavetniki. In ko bi mi morda našega zaželenjene namena tudi ne dosegli ali celo ne doživeli, pa storimo to že iz ljubezni in usmiljenja do naših naslednikov, da ne bodo tudi oni enkrat tako nesrečni, da bi morali šele pričeti boj za svoj obstanek v tej solzni dolini, kakor mi danes. V izpolnitve tega stori naj vsak svojo dolžnost in pomč iz višave naj bode nam milostna!

Kaplan Köchler v Trnovem obiskuje žene naprednih volilcev v času, ko mož ni doma, in jih prepričira, da bi vplivale na svoje soproge, da bi volili klerikalno ali se pa vzdržali volitve. Opozorjam köchlerja, naj to agitacijo opusti in naj se ne prikaže več v napredni hiši, ker bi se mu sicer znalo prigoditi, da bo doživel kaj neprijetnega. Ali ste razumeli? Sicer pa bomo posvetili temu „svetemu“ možu, ako ne bo miroval, da se bo prijema za glavo!

O ti hinavci! Tukajšnji klerikalni list piše: „14. maja bodo pokazali koroški Slovenci, da jih nemšto s svojim ostudu in pritiskom in nasiljem še nubi in da tudi v glavnem mestu (Celovcu) še krepko dihajo.“ Alis i moremo misliti večjo hinavco vodne od te? Seveda, ako bi šlo docela po volji dr. Šusteršiča, bi bili danes vso koroški Slovenci tako ubiti, da bi nihče izmed njih več ne zinil, ker njihov glas je klerikalnemu izdajalcu silno zoper!

Trgovačka in obrtniška zbornica za Kranjsko v Ljubljani ima v sredo, dne 8. maja t. l. ob polu 10. uri dop. v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani redno javno sejo s sledenjem dnevnim redom: I. Predložitev zapisnika zadnje seje. II. Naznanila predsedstva. III. Naznanila tajništva. IV. Imenovanje enega člena in njegovega namestnika v carinski svet. V. Prošnja krojaške zadruge v Ljubljani za podporo v pokritje stroškov dveh strokovnih tečajev. VI. Prošnja črevljarske zadruge v Ljubljani za podporo v pokritje stroškov strokovnega tečaja. VII. Ustanovitev deželnega mesta zavoda za pokojninsko zavarovanje za Kranjsko.

VIII. Premembra organizacijskega ustanovila za obrtni pospeševalni zavod na Kranjskem. IX. Poročilo o prošnji, da se zimski tečaj za stavne rokodelce na tukajšnji umetnoobrtni strokovni šoli sprejme v seznam zavodov, ki uživajo ugodnosti, določene v § 12. zakona z dne 26. decembra 1893. drž. zak. številka 193. X. Tajna seja.

Latinizatorstvo v cerkvi. Gorički nadškof je preposedal petje nagrobnic: Jamice tihe, Blagor mu itd. Prve lavorike si je stekel bovški dekan Ivan Vidmar, ki je eno zadnjih nedelj pri nekem pogrebu preposedal peti v cerkvi nagrobnico. Le naprej z latinsko mednarodno zastavo!

Volitve v okrajno bolniščko blagajno iz vrste delejemalev se vrše **jutri** v nedeljo za II., III. in IV. mestni oddelek. Opozorjam na predne volilce, da se gotovo vsi udeleže te volitve in oddajo svoje glasove za napredne kandidate!

Učiteljske usposobljenostne skušnje za splošne ljudske in meščanske žole so se vršile te dni pred izpravevalno komisijo pod predsedstvom dež. šolsk. nadzornika g. Frana Levca in so sekondale med drugim s sledenjem uspehom: aprobirani so bili: A. za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom: Leopold Bäbler, provizorni učitelj v Idriji, Josip Rainar, pomožni učitelj v Zgornji Polškavi (Štajersko), Franc Zrimšek, provizorični učitelj v Žetalah (Štajersko), Juri Zeleznik, pomožni učitelj pri Sv. Vaclavu, Ivana Cegnar, pomožna učiteljica v Vrhopoljah, s. Ljudmila Dostal, provizorična učiteljica na uršulinski šoli v Škofji Loki, Josipina Javornik, provizorna učiteljica v Mirni, s. Marija Keršič, pomožna učiteljica na uršulinski šoli v Škofji Loki, Elza Luschin, provizorična učiteljica v Ljubljani, Marija Polák-Krašovec, provizorična učiteljica v Gribljem, Marija Strauss, provizorična učiteljica v Krki, Elza Vedernjak, provizorična učiteljica na Dunaju. B. dopolnilno skušnjo iz veronauka je prestal Bogomir Fegic, definitivni učitelj v Knežku in Konrad Fink, učitelj na Robu.

Iz justične službe. Računski praktikant Friderik Muha je od primorskega višjega deželnega sodišča imenovan za avskultanta.

Iz davčne službe. Računski podčastnik I. razreda g. Ivan Rojko v Gradcu je imenovan za davčnega pristava v XI. čin. razredu za tukajšnji službeni okoliš.

Geometrska vest. Jan Ružička, nadzornik evidenčnega zemljišča za Kranjsko, je vsled lastne prošnje umirovljen.

Nov škofov sedež dobri ljubljanska šenklavška cerkev. Škofov Jeglič je silno suh človek in se mu je prigodila nesreča, da je njegova prezzvišena suhost predstavljena sedež v stolnici. Ker se je batil, da bi se škofu ne pripetila kaka nova nesreča, če bi hodil sedet na predstavljeno sedež, napravijo mu novega trdnega, da bo brez skrbi sedel na njem. Kar mora biti, mora biti!

Dva velika koncerta „Glasbene Matice“. V torek, dne 7. maja in v sredo, dne 8. maja 1907. vsakokrat zvečer ob 8. uri v veliki dvorani hotela „Union“ dva velika koncerta pod vodstvom g. koncertnega vodje M. Hubada. Sodelujejo: g. Jeanetta pl. dr. Foedtransperga (soprano-solo), g. Ivica dr. Wagnerjeva (alt-solo), gospod Ernesto vitez Cammarota, operni pevec iz Zagreba (tenor-solo), gospod Julij Betetto, operni pevec slovenskega gledališča (bas-solo), pevski zbor „Glasbene Matice“ z oddelkom šolskega zabora (210 pevci in pevcev), veliki orkester: popolna godba c. in kr. pešp. št. 27. iz Ljubljane, oddelek vojaške godbe c. in kr. pešp. št. 97. iz Trsta in nekateri člani „Glasbene Matice“. Orkester broje 74 godcev. Vseh sedel je 74 godcev. Izvajajo se bode „Requiem“ (črna maša). Zložil Giuseppe Verdi. I. Requiem in Kyrie, zbor in štirje solisti. II. Dies irae, zbor. 2. Tuba mirum, zbor. 3. Mors stupebit, bas solo. 4. Liber scriptus, alt solo in zbor „Dies irae“. 5. Quid sum miser, trospev solistov (soprano, alt, tenor). 6. Rex tremenda maiestatis, zbor in soli. 7. Recordare, Jesu pie, dvospev solistov (soprano in

alt). 8. Ingemisco, tenor-solo. 9. Confutatis maeditictis, bas-solo, na to zopet zbor „Dies irae“. 10. Lacrimosa, alt-in bas solo, sopranski soli in zbor (vmes malo zbor „Pie Jesu“ à capella). III. Ofertorij: Domine Jesu, kvartet solistov. IV. Sanctus, dvočlena fuga za dva zbara (osmeroglasno). V. Agnus Dei, sopranski in altvski soli in zbor. VI. Lux aeterna, trospev solistov. VII. Libera me, soprano-solo in zbor: 1. Recitativ, soprano-solo in zbor. 2. Arioso, soprano-solo. 3. Dies irae, zbor. 4. Requiem aeternam, peterglasen malo zbor solistov à capella. 5. Fuga, zbor in soprano-solo. Cene prostorom Parterni sedeži: I. vrsta à 6 K, II. vrsta à 5 K, od III. – VI. vrste à 4 K, od VII. – XVII. vrste à 3 K, od XVIII. – XXI. vrste à 2 K; balkonski sedeži v sredini à 4 K, balkonski sedeži ob straneh à 3 K; galerijski sedeži v 4 vrstah à 2 K; stojšča à 1 K 20 h, za dijake à 60 h. — Vstopnice so dobivajo v trafiki gospe Češarkove v Selenburgovih ulicah in na večer koncertov pri blagajni. — Besedilo s prevodom in razlagom istotom.

Slovenski pesniki v ruskem prevodu Ruska revija „Slavjanščina iz vesti“ priobčuje v svoji tretji letnici številki prevede iz pesni Miroslava Vilharja, Otona Zupančiča, A. Aškerca in Aleks

Globoko potri naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš ljubljeni soprog, oziroma oče, brat, stric in svak, gospodu zaspal.

Karel Florian
posestnik in knjigotržec
danes, dne 3. maja 1907, ob pol 4.
zjutraj v 51. letu svoje starosti po
dolgi in mučni bolezni, previden s sv.
trgovino za umirajoče, mirno v Gos-
podu zaspal.

Pogreb predlagane rajnika bode v
nedeljo, dne 5. maja ob 4 popoldne iz
hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brate v
domači tarsi cerkvi.

V Kranju, dne 3. maja 1907.
Terezija Florian roj. Prevč, sopraga.
Katica, Jelica, Terezina, Marica,
hčere. — Marija Kraelitz pl. Grei-
fenhorst roj. Florian, Helena Pav-
šlar roj. Florian, sestri. — J. Kraelitz
pl. Greifenhurst, c. kr. podpolkovnik
v pokoju, Tomaz Pavšlar, posestnik k.,
svaka. — Vsi nečaki 1506

Teško prebavljenje
katar v želodcu, dyspepsije, pomanjanje
slasti do jedij, zgago itd., kakor tudi
katari v sapniku, zasilenje, kašelj, hripost so one bo-
lezni, pri katerih se

MATTONI
GIESSHÜBLER
alkalična kislina
po izrekih medicinskih avtoritet rabi z
osobitim uspehom. 54—4

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju
in Petru Lassniku in v vseh lekarnah, večjih
specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Pekovškega vajenca
sprejme
pekarna na Sg. Petra cesti 5
v Ljubljani. 1500—1

Več sto smrekovih,
jelovih in kost-
njevih dreves

se da v posekanje — Naslov pove
upravnštvo „Slovenskega Naroda“.
1498—1

Dobro
idoča **brivnica**
na deželi blizu Ljubljane se zaradi
popolne opustitve obri preda. — Pojasni-
lja daje Jakob Vildman, brivec v
Ljubljani, Valvazorjev trg št. 5.
1493

Dobro
idoča
gostilna
se odda za majev termin. Reflek-
tuje se na dobro kuhanico s kaveijo.
Ponudbe pod „A. B. 42“ na
upravnštvo „Slov. Naroda“. 1349 1

Kopališče
v hotelu „pri Sloni“
1504 je prenovljeno.
Parne, pršne, kadne,
mahovite itd. kopeli
ponovno priporočamo najtopleje.

SUKNA
18 in modno
blago za obleke
priporoča firma
Karel Kocijan
tvornica za sukno
v Humpolcu
na Češkem.
Tvornične cene. | Vzorec Franke.

Corso italiano

Za 3kratno poučevanje na teden
mesečnih 10 krov.

Naslov: Jurčičev trg 3, I.

1499

Šivilja in —
učenka
se takoj sprejmeta v Školjih ulicah
št. II, pritičje. 1502

Lep lokal

sredi trga v Tržiču št. 95, na naj-
lepšem prostoru, poraben za kakšno
trgovino, se odda s 1. majnikom. —
Istotam tudi lepo stanovanje v I. nad-
stropju. — Več se izve pri J. Deu v
Tržiču (Gorenjsko). 1292—6

Revmatizem.

Onim, ki bolujejo na revmatizmu in
protinu, naznamen drage volje brez-
plačno v pismu, kako sem ozdravel v
kratku času od svoje mučne trd-
vratne bolezni popolnoma.

KAREL BADER, Monakovo,
11 Kurfürstenstrasse 40a. 4468

Najpriljubljenejša:

Motorna kolesa

Laurin & Klement
Voiturette. 1481 1

Tvornica: Mladá Boleslav, Češko.

PATENTE preskrbuje in spravlja
v prid
inženir in pat. posrednik
J. Knöpfelmacher
Dunaj, II. Praterstrasse 37.
Telefon 22122. 3683 30

Izurjen notarski in odvetniški uradnik

stenograf za slovenščino, nemščino in
laščino, večki knjigovodstva, strojepisec,
izkušen v najzapeltenejših zemljeknjičnih
zadevah z večetno praksou, s mostom
delavec, oženjen, zeli premeniti službo.
Prednost večje tovarne ali trgovine,
oziroma notarske pisarne na deželi.

Prijazne ponudbe pod „Prva moč“
glavna pošta Trst. 1505

Panorama-kosmorama

Dvorski trg št. 3
pod „Narodno kavarno“.

Od 4. maja do
11. maja 1907.

Naša svetovnoslavna

Postojnska jama.

Ceno češko
posteljno perje!
5 kg novega skubljenega
belega, tako mehkega skub-
ljenega K 12—, K 18—, K 24—, snežno be-
lega, mehkega, skubljenega K 30—, K 36—.
Posilja se frank proti povzetju.
Tudi se zamenja ali nazaj vzame
proti povrniti poštni strošek.

Benedikt Sachsel, Lobes 35.
pri Plznu na Češkem. 1483 1

Hotel, Južni kolodvor

(A. Seidel)

Jutri, v nedeljo 5. aprila t. l.
velik

KONCERT

Ljublj. društvene gadbe.

Začetek ob polu osmil. Vstop prost.

A. Seidel,
hoteler.

Vsako soboto in nedeljo sveže
„bavarsko pivo“.

1503

Ustanovljeno leta 1842.

ČRKOŠLIKARJA, SLIKARJA
NAFISOV IN GRBOV

BRATA EBERL

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.

Igrische ulice št. 6.

Telefon št. 154.

1470—1

Kdo, pove upravn. „Slov. Naroda“.

1470—1

Izbranjena

za hišnika
obenem

za kočijaža

se sprejme takoj oženjen mož (brez
otrok), zanesljiv in priden ter morata
biti on in njegova žena zmožna nem-
škega jezika. Poleg plače dobi prosto
stanovanje in drva.

Kje? pove iz prijaznosti upravn-
ištvo „Slovenskega Naroda“. 1491—1

iz boljše hiše, z dobro šolsko izobrazbo,
slovenščine in nemščine zmožnega v
govoru in pisavi išče prve vrste zava-
rovalnica za Ljubljano. Ponudbe pod
„Dobre reference“ v Ljubljano, poste
restante. 1496

Panorama International

Pod trančo 2.

Razstavljen od nedelje 5. maja
do včete sobote 11. maja 1907:

Krasno

Gardsko jezero.

iz boljše hiše, z dobro šolsko izobrazbo,
slovenščine in nemščine zmožnega v
govoru in pisavi išče prve vrste zava-
rovalnica za Ljubljano. Ponudbe pod
„Dobre reference“ v Ljubljano, poste
restante. 1496

V Dragi pri Zatični, tik glavne
ceste, je naprodaj

hiša št. 31

po domače pri „Frbežarju“ z gospo-
darstvom poslopjem in lepim vrtom, in
tik vrta stalna tekoča voda. Do postaje
Zatična je pol kilometra. Vzrok pro-
daje se smrt v družini. 1471—1

Kupci naj se oglaša ravnotam.

Zgovorni, reprezentacije zmožni

gospodje

pripravljeni za obiskavanje zasebnih
strank, se za trajno sprejme v

Vegovičih ulicah št. 6, pritično I.

vratna levo. 1447—4

Predstaviti se lahko vsak dan od
9.—11. ure.

V hiši št. 13 na Starem trgu
se odda za avgustov termin lepo

balkonsko

obstoječe iz 4 sob, predsobe, kuhinja

in vsemi pritičlinami se odda takoj

ali za avgustov termin.

Popraša se pri Karlu Kytku na

Dolenjski cesti. 1478—4

Inteligentna

gospodica

bolj odrasla, se išče za takojšnji

nastop. Zahteva se znanje obeh jezikov

v besedi v pismu. 1439—5

Ponudbe do 6. maja t. l. na upravn.

„Slov. Naroda“ pod šifro „Kor-

spondentinja“. 1450—4

Lepo stanovanje

obstoječe iz 4 sob, predsobe, kuhinja

in vsemi pritičlinami se odda takoj

ali za avgustov termin.

Popraša se pri Iv. Lončarju

Stara pravda št. 5, I. nadstr.

nekdanjih Del Cottovih zemljiščih. 1450—4

Stanovanje

z eno večjo in eno manjšo sobo, kuhinjo

in pritičlinami. Več na Starem

trgu št. 13, II. nadstr. 1492

Uradno dovoljena

že 15 let obstoječa

najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodsko ulice št. 6 1393

išče muje:

samostojno kuhalico ali gospodinjo k

posameznu gospodinjo poleg sluge na Dunaj,

4. krov plače, potmina in predstavljanje tukaj;

komorno streinico ali oporo gospo-
dinji, sluge in kuhalico v gospodsko hišo

in Gračec, hotelko kuhalico za Ljubljano,

pos. deliketo za Pulu in Opatijo, nekaj ku-
halic, hišen, pestun, 2 kočijaža, na-

takarice itd. za Ljubljano in zunaj

Vestna in kolikor možno hitra
postrežba zagotovljena.

Zunanjim dopisom je priložiti znamko za odgovor.

1501—1

Razglas.

V smislu § 14. odstavek 5. volilnega reda za volitve v državni

zbor se javno naznanja, da se volilne izkaznice z glasovnicami vred

dostavljajo tekom prihodnjih dni vsakemu volilcu na dom

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice štev. 12

Številka telefona 210.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim
gostilničarjem svoje izborne

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Kdor hoče kupiti zavitek za 6 vinarjev,
naj zahteva izključno

V 895-1

„Ottoman“ cigaretni papir.

Učenec ali učenka

več slovenskega in nekoliko nemškega jezika v govoru in pisavi, dobrih staršev, se sprejmeta v trgovino z mešanim blagom v Škočjanu pri Mončonogu. 1367-3

Proga se enonadstropna, skoro nova

hiša

v Ljubljani, z izrednimi ugodnostmi.
Naslov v upravnosti „Slov. Naroda“. 1449-2

Odda se za avgustov termin

več stanovanj

na vogalu Poljanske in Elizabetine ceste v bližini nove gimnazije, obstoječih iz po treh ali petih sob, kopeli in pripadki. Odda se tudi 1466-2

majhna prodajalna.

Poizve se na Poljanski cesti 51.

Staro železo

baker, sviniec in mednino kupuje po najvišjih cenah

Fr. Štupica

v Ljubljani, 1084-8

Marije Terezije cesta štev. 1 in Valvasorjev trg štev. 6.

Nova idealna voda za želodec!

Kdor hoče kupiti zavitek za 6 vinarjev,

naj zahteva izključno

„Ottoman“ cigaretni papir.

V 895-1

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v SPLJETU. Delniška glavnica K 2.000.000.

Stritarjeve ulice št. 2.

Podružnica v CELOVCU. Reservni fond K 200.000.

12-51 ponuja vsakovratne srečke po dnevnom kurzu proti poljubnim mesečnim odpalačlom. Dovoljuje predujme na srečke in druge vrednostne papirje. Zamenjava valute in novce po dnevnom kurzu, diskontuje kulantno devize v laških lirah.

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje od dne vloge do dne vzdiga po 4 1/4 %. Rentni davek plača banka sama.

Občudovanje vzbuja povod novi

„Titania“ parni brzopralni stroj.

V tretjini prejšnjega časa se opere sedaj perilo bleščeče belo ob manjšem trganju. Vsak otrok lahko vrti stroj! Pranje je zabava! Perice sploh ni treba! Prihrani 75 odstotkov časa, mila in kuriva. Vsak stroj damo na poizkušnjo. Cene od K 54- naprej. Prospekti, lepaki, izpricevala zastonj. Zastopniki se isčejo.

Titania Werke, Wels št. 75, Gor. Austrijsko.

Specjalna tvornica za parne pralne stroje, ovijalnike, brzopralnike za živinsko krmo, sejalne stroje in separatorje. 1235-4

Munge

povsem iz kovanega železa, z valjci iz trdega lesa.

Cene od K 40- do K 100-

Petletno jamstvo.

Pozor! Trgovci! Novost!

75 kosov samih novosti fin. peciva po 2 vin. za prodajanje za 1 K 10 vin. 38 kosov pripravnih za kavarne in gostilne po 4 vin. za prodajanje za 1 K 10 vin. razpošilja vse v lepih kartonih po povzetju; ako se za 6 kran naenkrat naroči tudi poštne prosto: E. Brandt, tovarna finega peciva v Kranju. 1225-5

Drehe, suhe gobe, kumno, oves

ter sploh vse deželne pridelke kupuje Anton Kolenc v Celju. 647 14

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 4 sob, predsobe, kuhinje, kopalnice in z vsemi drugimi pritiklinami in

stanovanje

v suterenu obstoječe iz sobe, kuhinje in z drugimi pritiklinami se dasta takoj ali z avgustovim terminom v najem.

Naslov pove upravnosti tega lista. 1391-4

Gotova ženitev.

Mlad gospod, 28 let star, posetnik hotela, mesnice, tvornice za sodo, zemljija in vinogradov v lepem mestu na Krvavščem bi se ženil s slovensko gospodično v starosti od 18 do 28 let, ki ima veselje do trgovine in gospodarstva in premoženja od 20 do 40 tisoč krov. 1432-3

Ponudbe s fotografijo do 10. maja pod naslovom „Gotova ženitev“ na upravnost „Slov. Naroda“ v Ljubljani.

Tajnost strogo zajamčena.

Dobra kuharica

je izšla spisala Minka Vašičeva je izšla v založništvu Lav. Schwentnerja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 stranach več nego 1800 receptov za pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 8 fino koloriranih tabl in je trdo in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnega stališča, literarna kritika za adi lepež lahko umetnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuhrskeh knjigah nenevadne opreme, in končno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharake knjige.

59 21

Še vedno najceneje in v veliki izbiri se dobivajo traverze, železn. šine, cement, štorje, cevi in trembe, mlatilnice, trijerji, slamereznice, pajkeljni, brane, štedilniki, credje, mreže in žice za ograje, ekovi, kuhiinska oprava

in vsa druga železnina pri firmi

Schneider & Verovšek

v Ljubljani, Dunajska cesta 16.

Edina zaloga amerikanskih kosilnih strojev iz Čikaga!

Strojnik

izučen ključavnica, in

kurjač

se sprejmeta za mojo opekarnico.

Vpraša se pri Filipu Supančiču, mestnemu stavbeniku v Ljubljani, Bleiweisova cesta 18. 1455-2

Zidovske ulice št. 3.

F. CASCIO

» sodič in stekleniček priprorača

Jorino & Maršala

vinov vermutnith di

desertna vina,

spesialitate:

italijanska

rebula, visanec,

brdska vina,

Prisina tirolska

Naznanilo.

Od sobote, dne 4. maja t. l. naprej se bo prodajalo

v trgovini J. KEBER

(pri Dobrem pastirju)

v Ljubljani, na Starem trgu štev. 9 radi prevelike zaloge vsakovrstno manufaktur. blago

kakor: sukno, platno, perilo, kamgarni, žensko volneno blago, kambriki, batisti, gradl, posteljne oprave, moško in žensko perilo, modrci, kravate, ovratniki, robci in šerpe itd.

1497 1

Prodajalo se boste tudi pod tvorniško ceno.

!! Nihče naj ne zamudi te ugodne prilike !!

FERNET-BRANCA

tvrdke FRATELLI BRANCA v MILANU

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU

JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODČNA GRENCICA NA SVETU!

Neutrpiliva v vsaki družini! Dobiva se v vsaki boljši delikatesni trgovini in v vsaki kavarni.

Szantner jevi črevlji

Največja zaloge

Tennis črevljev za gospode, gospe, dečke in deklice.

Amerikanskih črevljev za gospode in gospe.

Otročjih črevljev v najboljših oblikah.

Pomladanske novosti.

Gostilna pri „Zlati kapljici“

Sv. Petra cesta štev. 27 pri Tratniku

priporoča sl. občinstvu, č. duhovščini, gg. uradnikom itd. svoja pri-
znano naravna vina, pivo in abstinentne pijače.

Zdravo hrano, zajtrk, kava in mesne jedi. Kosilo od 1/2 ure do
2. ure popoldne (pripravno za popotnike). Za večerjo vedno velika
izbira mesnih in močnatih jedil.

Prijazni prostori in zračen vrt. Abonentom so cene znižane.
Pri obedu se ne sili pijača.

1442 - 2

Veliki novi cenik s koledarjem tudi po pošti zastonj.

Lepa birmanska darila!

Zahtevajte švicarske ure „Union“, ki so naj-
boljše, ter le l. vrste. Zaradi velikanske
zaloge, ki sem jo osebno v Švicariji pred-
priznanjem nakupil, mi je mogoče vsakomur
najbolje in najceneje postreči. Moja zalog
si lahko vsakdo ogleda in se prepira.

Tudi imam novo urejeno bogato zalogo
verižic, uhanov, zapestnic i. t. d.

Nikljasta cilinder rem. ura 2.40

Srebrna " " " 3.80

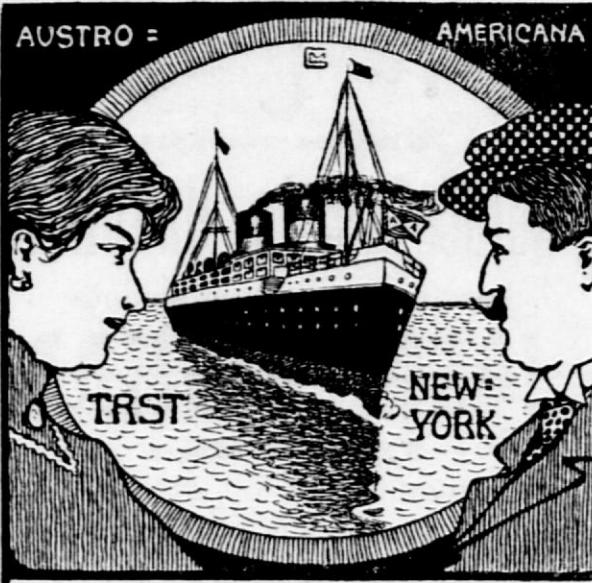
" " " 5.—

14karatna zlata ura : 12.80

FR. CUDEN

nasproti frančišk. cerkve v Ljubljani.
Urar in trgovec na drobno in debelo.

Delničar švicarske tovarne ur „Union“.

Potruki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
za neslavno potovati naj se obrnejo
Simon na Kmeletca
v Ljubljani, Kološovske ulice 26.
Šahovstva pojasnila daje se brezplačno.

Vid Bratovž

Sv. Jakoba nabrežje 25

priporoča cenj. občinstvu
iz mesta in z dežele ka-
kor tudi ženinom in ne-
vestam 206 - 18

SVO razno-
veliko vrst-
zaloge nega

pohištva
po najnižjih cenah.

edini v kakovosti, lepi
obliki in fini izvršitvi!

Prva in največja zaloge črevljev na Kranjskem

F. SZANTNER

Ljubljana, * Šelenburgove ulice 4. * Ljubljana.

Ceniki zastonj in poštnine prosto. Zunanja naročila točno proti povzetju.

2120 - 48

Priporočamo svoja priznano
izborna kolesa
po raznih cenah. Vedno v zalogi
tudi že rabljena kolesa.

Edino zastopstvo

najbolj slovitih tovarn
Dürkopp & Co., - -
Oester. Waffenfabrik
Styria tovarna za kolesa
(Puch & Co.) 1411 - 3

Ivan Jax & sin, Ljubljana, Dunajska cesta 17.

Književna novost!

Rado Murnik: Znanci.

Ta nova knjiga našega priljubljenega humorista obsega 16 povesti
in orisov, deloma resne, deloma humoristične vsebine in stane
broš. K 2—, eleg. v platno vezana K 3—, po pošti 20 vin. več.

Založništvo L. SCHWENTNER v Ljubljani
Prešernove ulice štev. 3. 58 - 24

apneni železnati sirup.

Ze 37 let zdravniško preizkušen in priporočan prsnii sirup. Razkraja slez, blaži kašelj,
pospešuje tek. Povzdigne slast in reditev trupla in je izboren za tvoritev krvi
in kosti.

Steklenica 2 K 50 h, po pošti 40 h več za zavoj.

Edino izdelovališče in glav. razpečevališče: **Dr. Hellmannova lekarnica „zur Barmherzigkeit“**

Zaloge pri gg lekarnarjih v Ljubljani in Novem mestu.

Zaloge skoro v vseh lekarnicah!

Herbabnyjev podfotorokishi

Pristen samo s spodnjo
varstveno znamko.

Pred ponaredbami se svari.

Herbabnyjev

Sarsaparilla sirup.

Že 32 let uveden in vrlo preizkušen. Izborne, lahko delujoče odvajilo. Odstranja
zaprtje telesa in tega posledice. Pospešuje menjavanje snovi in tvori kri.

Priporoča jivo zlasti za pomladnje in jesensko zdravljenje.

Steklenica 1 K 70 h, po pošti 40 h več za zavoj.

814 - 9

na Dunaju, VII 1
Kaiserstr. 73 - 75.

Podružnica c. kr. priv.

avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt

(prej banka L. C. Luckmann)

Ljubljana, Franca Jožefa cesta št. 9.

Delniška glavnica in rezervni zakladi kron 183,000.000—

1105 - 14

se peča z bančnimi in menjalnimi operacijami vsake vrste, kakor: z nakupovanjem in s
prodajo tuzemske in inozemske rent, zastavnih pisem, delnic, srečk, valut in deviz,
priskrbuje in deponeje ženitovanjske kavci, prav tako tudi službene kavci in vadije za
udeležbo pri ponudbah, prejme v hranitev in varstvo vrednostne papirje ter oskrbuje za njih upravo in revizijo
pri izrebanjih, zavaruje srečke proti kurzni izgubi, vnovčuje kupone in izrebane vrednostne papirje pri svoji blagajni,
dovoljuje predujme na vrednostne papirje in sprejema borzna naročila za tuzemske in

inozemskie borze, prejemlje vloge za obrestovanje proti vložnim knjižicam na tekoči račun in na giro-konto
ter dovoljuje imetnikom takih računov da smejo tudi z vso svojo imovino razpolagati
potom čeka à vista, izdaja obrestonosne blagajniške liste, dovoljuje kredit na tekoči račun,
eskompleto v tuzemstvu in v inozemstvu izplačne menice, ter jih prejemlje za inkasovanje,
prepusta plačilna nakazila, izdaja kreditna pisma za vse kraje tuzemstva in inozemstva,
daje vestna navodila za nalaganje vsake glavnice.

Svoji k svojim!
Kdor rabi traverze in železniške šine za oboke, strešno lepenko, bičje za strope, pločevino za strehe, okove za okna in vrata, pumpe in cevi za vodo, vino in gnojnice
naj se obrne na trgovino z železnino

Marije Terezije cesta 1
zraven Figabira

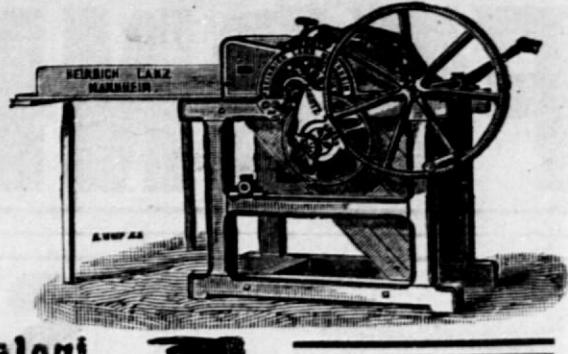
Edino tam se dobri vedno svež portland in roman cement iz slovečih tovarn dovške in trboveljske. Mreže in žica za ograje, travniške brane, plugi, štedilniki, tehtnice, čistilnice za žito, oprava za mlekarne ter vse poljedelsko orodje.

Glavno in edino zastopstvo za celo Kranjsko na zadnji poljedelski razstavi v Zagrebu s prvimi dariloma odlikovanih slalomereznic, mlatilnic in gepeljnov. Amerikanski stroji za kočnjo in obračanje hrve vedno v zalogi.

1085-8

FR. STUPICA v LJUBLJANI

Vulvizerjev trg št. 6
nasproti Kriz. cerkve

PATENTE

vseh dežela izposluje in izkorisča

M. GELBHAUS

Inženir in zapriseženi patentni posrednik na Dunaju
VII. Siebensterngasse 7, nasproti o. kr. patentnemu uradu.

Lepa birmanska darila.

Lepa birmanska darila.

Cenjene botrice in botri!

Pri nakupovanju birmanskih daril Vas vladno opozarjam na svoje veliko
zalogo vseh vrst ur, verižic, uhanov, brošk, okrasnik itd. po najnižjih
tvorniških cenah. — Zaradi ogromnega prometa in ker razpošljam svoje le prve
vrste in priznano najboljše blago na vse kraje sveta, mi je mogoče vsakomur naj-
bolje postreči z blagom kakor s ceno.

z velespoštovanjem se priporoča

v Ljubljani **H. SUZZNER** na Mestnem trgu
nasproti rotovta.

urar in trgovec z zlatnino in srebrnino

Veliki novi cenik, ki je ravnokar izšel, pošiljam zastonj in poštne prosto.

Nikljača cilinder rem.	ura	fl. 2:45
Sreb. cilinder rem. ura	"	3:90
" anker. rem. ura	"	4:90
Srebrna verižica	"	1 —
" Ženska ura	"	4:75
14 karat zlata Ženska	ura	12:50
Zlat prstan	"	1:90
Zlati uhaini	"	1:75

Velika zaloga

prve vrste najfinnejših, po-
polnoma zanesljivih "preci-
zijskih ur" kakor : Glasshütte, Schaffhausen, Omega po tvorniških cenah.

Dobro in ceno!

Anton Schuster

v Ljubljani, Stritarjeve ulice 7
priporoča

novosti

konfekcije za dame in deklice,
bluz, deških oblek, modnega
blaga za dame in gospode,
voile, batist, levantin, garniture;
najboljše belo blago za
perilo in vsakourstne preproge.

Solidna postrežba! 1341-4

Najnižje cene!

Vzorci na zahtevanje poštne prosto!

Dobro in ceno!

Dobro in ceno!

Dobro in ceno!

Klobukovalna
cilindri in čepice
v najnovejših taconah in v velikih izborah
priporoča — — — — —
Ivan Sotzlić
Pod tranco št. 2. Postaja elek. železnice

Popravlja in preobleka točno in ceno

Projektno ulice 4.
Star trg 4 Ljubljana
Najcenejše

solnčnike in dežnike
domačega izdelka priporoča

JOSIP VIDMAR
Ljubljana

Pred Školijo 19, Star trg 4,
Prešernove ulice 4. 18

Popolna oprema
za novorojenčke
otroško perilo
v zalogi za vsako starost priporoča
znamna trgovina s perilom

C. J. HAMANN

LJUBLJANA.

Perilo lastnega izdelka.

1870 Ustanovljena 1870.

Kupuj pa „le v steklenicah“!

v Ljubljani pri gospodih:

1323-3

Iv. Fabiana nasl.	Fr. Kham.	Anton Krisper.	Vaso Petričič.
Anton Korbar.	Ant. Kanc, drog.	Peter Lassnik.	Karl Planinšek.
F. Grošelj.	Mihail Kastner.	Alojzij Lillej.	Viktor Schiffer.
Adolf Hauptmann	Edmund Kavčič.	A. Mehle.	M. Spreitzer.
Karl C. Holzer.	Henrik Kenda.	P. Mencinger.	Anton Stacul.
Ant. Ječmnik.	Josip Kordin.	J. Perdan.	A. Šarabon.
			Fran Stupica.
			Iv. E. Wutscherja Ferd. Terdina.

nasl.

Anton Kham.

Peter Lassnik.

Mihail Kastner.

Alojzij Lillej.

Edmund Kavčič.

A. Mehle.

P. Mencinger.

J. Perdan.

A. Šarabon.

Fran Stupica.

Iv. E. Wutscherja Ferd. Terdina.

nasl.

Vaso Petričič.

Karl Planinšek.

Viktor Schiffer.

M. Spreitzer.

Anton Stacul.

A. Šarabon.

Fran Stupica.

Iv. E. Wutscherja Ferd. Terdina.

nasl.

Anton Kham.

Peter Lassnik.

Mihail Kastner.

Alojzij Lillej.

Edmund Kavčič.

A. Mehle.

P. Mencinger.

J. Perdan.

A. Šarabon.

Fran Stupica.

Iv. E. Wutscherja Ferd. Terdina.

nasl.

Vaso Petričič.

Karl Planinšek.

Viktor Schiffer.

M. Spreitzer.

Anton Stacul.

A. Šarabon.

Fran Stupica.

Iv. E. Wutscherja Ferd. Terdina.

nasl.

Anton Kham.

Peter Lassnik.

Mihail Kastner.

Alojzij Lillej.

Edmund Kavčič.

A. Mehle.

P. Mencinger.

J. Perdan.

A. Šarabon.

Fran Stupica.

Iv. E. Wutscherja Ferd. Terdina.

nasl.

Vaso Petričič.

Karl Planinšek.

Viktor Schiffer.

M. Spreitzer.

Anton Stacul.

A. Šarabon.

Fran Stupica.

Iv. E. Wutscherja Ferd. Terdina.

nasl.

Vaso Petričič.

Karl Planinšek.

Viktor Schiffer.

M. Spreitzer.

Anton Stacul.

A. Šarabon.

Fran Stupica.

Iv. E. Wutscherja Ferd. Terdina.

nasl.

Vaso Petričič.

Karl Planinšek.

Viktor Schiffer.

M. Spreitzer.

Anton Stacul.

A. Šarabon.

Fran Stupica.

Iv. E. Wutscherja Ferd. Terdina.

nasl.

Vaso Petričič.

Karl Planinšek.

Viktor Schiffer.

M. Spreitzer.

Anton Stacul.

A. Šarabon.

Fran Stupica.

Iv. E. Wutscherja Ferd. Terdina.

nasl.

Vaso Petričič.

Karl Planinšek.

Viktor Schiffer.

M. Spreitzer.

Anton Stacul.

A. Šarabon.

Fran Stupica.

Iv. E. Wutscherja Ferd. Terdina.</